

Johtoryhmä

28.2.2023

Aika 28.2.2023 klo 12:30–16

Paikka Teams

Jäsenet

Hjelm, Jari	Ruskon kunnankirjasto
Kulmala, Viktoria	Mynämäen kunnankirjasto
Lankinen, Laura	Paimion kaupunginkirjasto
Leimola, Anna	Kustavin kunnankirjasto
Leino, Maija	Maskun kunnankirjasto
Mäkinen, Salla	Uudenkaupungin kaupunginkirjasto
Pelkonen, Eija	Maskun kunnankirjasto
Pesonen, Arja (varapuh.joht)	Kaarinan kaupunginkirjasto
Pilppula, Rebekka (puh.joht.)	Turun kaupunginkirjasto
Salminen, Päivi	Laitilan kaupunginkirjasto
Salo, Tiina	Raision kaupunginkirjasto
Schauman, Anna	Taivassalon kunnankirjasto
Tuomi, Tarja	Naantalın kaupunginkirjasto
Uski, Riikka	Nousiaisten kunnankirjasto

Poissa	Ikala-Suomalainen, Sirpa	Vehmaan kunnankirjasto
	Inkinen, Päivi	Sauvon kunnankirjasto
	Hyyppä, Nina (siht.)	Turun kaupunginkirjasto
	Lehtinen, Taija	Liedon kaupunginkirjasto
	Lind, Jaakko	Salon kaupunginkirjasto
	Luomanen, Hannele	Ruskon kunnankirjasto
		Pyhärannan kunnankirjasto

Muut	Hypén, Kaisa	Turun kaupunginkirjasto
------	--------------	-------------------------

Esityslista

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Todetaan kokouksen päätösvaltaisuus.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.30 ja todettiin päätösvaltaiseksi.

2. Ehdotukset Koha-Suomen hallitukseen ja nimeämistoimikuntaan

Koha-Suomi Oy:n nimeämistoimikunta on lähettänyt kaikkiin osakaskuntiin kirjeen, jossa pyydetään käsittelemään nimeämisiä alueen kirjastokimpan kokouksessa.

Nykyiset hallitusjäsenet ovat:

- Helle-kirjastot: kirjasto- ja vapaa-aikapalveluiden päällikkö Maarit Tuomisto (Siuntio), varajäsen kirjastopalveluiden päällikkö Malin Hollmén (Porvoo),
- Kyyti-kirjastot: kehittämispäällikkö Karoliina Kanerva (Kouvola), varajäsen talousjohtaja Hellevi Kunnas (Kouvola),
- Lapin kirjastot: kirjastonjohtaja Nina Sipola (Rovaniemi), varajäsen apulaisjohtaja Pasi Rantanen (Rovaniemi),
- Lumme-kirjastot: vt. talousjohtaja Tiia Tamlander (Mikkeli), varalla kirjastopäällikkö Sylvia Stavén (Mikkeli),
- OUTI-kirjastot: kirjastopalvelujohtaja Jouni Pääkkölä (Oulu), varajäsen palvelupäällikkö Noora Valkonen (Oulu),
- Vaara-kirjastot: tietohallintopäällikkö Pekka Penttinen (Joensuu), varajäsen kirjastopalvelujohtaja Suvi Pirnes-Toivanen (Joensuu),
- Vaski-kirjastot: kirjastopalvelujohtaja Rebekka Pilppula (Turku), varajäsen kulttuuri- ja kirjastopalvelujohtaja Arja Pesonen (Kaarina),
- Siilinjärven kunta: digijohtaja Tiia Häsä, varajäsen kirjastotoimenjohtaja Jarkko Nevalainen.

Nykyisen nimeämistoimikunnan jäsenet ja varajäsenet ovat:

- Lapin kirjastot: kirjastonhoitaja Esko Nousiainen (Rovaniemi), varajäsen johtava kirjastonhoitaja Marja-Leena Vaarala (Kemijärvi),
- Kyyti-kirjastot: kirjastopalvelujen esimies Laura Korhonen (Hamina), varajäsen kirjastopalvelujohtaja Selja Kunttu (Kouvola),
- OUTI-kirjastot: talouspäällikkö Riitta Mörö (Oulu), varajäsen va. sivistystoimenjohtaja Anne Koski-Heikkinen, (Kuusamo),
- Vaara-kirjastot: kirjastopalvelujohtaja Suvi Pirnes-Toivanen (Joensuu), varajäsen kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Marja Kononen (Juuka),
- Vaski-kirjastot: kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja Riikka Uski (Nousiainen), varajäsen kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja Tiina Salo (Raisio).

Ehdotus

Päätetään Vaski-kirjastojen ehdotuksista nimeämistoimikunnalle.

Päätös

Päätettiin ehdottaa hallitukseen kirjastopalvelujohtaja Rebekka Pilppulaa (Turku), varajäseneksi kulttuuri- ja kirjastopalvelujohtaja Arja Pesosta (Kaarina) sekä nimeämistoimikuntaan kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja Riikka Uskia (Nousiainen), varajäseneksi kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja Tiina Saloa (Raisio).

3. Vuoden 2023 toimintasuunnitelman painopisteet ja niiden toteuttaminen

Tämän vuoden toiminnan painopisteet ovat:

Asiakaspalvelu

- **Yhteinen palvelumuotoiluprojekti (suunnittelu ja hankkeenomus syksyllä 2022)**
- **Kirjaston hyvinvointivaikutusten nostaminen näkyväksi**

Yhteiset toimintatavat	<ul style="list-style-type: none"> • Varautuminen versiopäivityksiin ym. palvelukatkoihin ajoissa (6kk ennen), osallistuminen Kohan kehittämiseen • Hyvien käytäntöjen jakaminen • Valmistautuminen yhteisen e-kirjaston käyttöönottoon
Kokoelmat	<ul style="list-style-type: none"> • Musiikin kelluttaminen: arviointi pilotista ja päätökset kelluttamisen jatkosta ja laajentamisesta • Yhteiset lukukampanjat • Tehdään linjaus kokoelmien liikkuvuudesta
Vaski on hyvä brändi	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaille Vaski-kirjastot näyttäytyvät vahvasti yhtenä kirjastona, mutta kirjastojen sisällä yhteiseen brändiin sitoutumista parannetaan • Yhteinen viestintä e-aineistoista
Osaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Työnvarjostuksen käynnistäminen AKE:n suunnitelmien ja linjausten mukaisesti • Yhteinen koulutuspäivä

AKE on avannut oman työkierto-ohjelmansa: [https://ls-kirjastot.fi/ajankohtaista/tyokiertoifon-tal-
lenne/](https://ls-kirjastot.fi/ajankohtaista/tyokiertoifon-tal-
lenne/)

Ehdotus

Keskustellaan toteuttamisesta ja sovitaan toimenpiteistä.

Päätös

Päätettiin, että työvaliokunta suunnittelee Vaskien sisäisen työnvarjostusohjelman, jossa varjostuksen kesto on 1-2 päivää ja matkakustannuksista vasta lähettävä kirjasto. Vastaanottavan kirjaston vastuulla ohjelman suunnittelu. Jatketaan toimenpiteiden suunnittelua kehittämispäivässä touko-kuussa.

4. Digitaaliset videopalvelut eli e-elokuvat

Kansalliskirjastosta on tullut tieto, että viime syksyn kilpailuksessa tarjouspyynnön vastaisena hylätyn tarjouksen toimittaja Nordic Content Distribution Oy on tehnyt hylkäyspäätöksestä valituksen markkinaoikeuteen. Asia etenee markkinaoikeuden käsittelyyn ja käsittelyaika voi olla jopa yksi vuosi.

21.12.2022 tehtyä hankintapäätöstä (tarjouskilpailun voittaja FörlagEtt) ei voida panna täytäntöön markkinaoikeuskäsittelyn aikana. Kun päätös markkinaoikeudesta aikanaan tulee, Kansalliskirjasto toimii päätöksen mukaisesti. Jos valitus hylätään, Digitaaliset videopalvelut -hankinnan toteuttamista jatketaan tarjouskilpailun voittaneen toimittajan kanssa.

Elokuvapalveluista ei tehdä väliaikaista keskitettyä hankintaa markkinaoikeuskäsittelyn aikana. Jokainen kirjasto voi halutessaan tehdä tai olla tekemättä omia sopimuksia hankintalainsäädännön mukaisesti. Markkinaoikeuskäsittelyn ajaksi solmittujen sopimusten voimassaolo kannattaa määri-

tellä niin, että markkinatuomioistuimen päätöksen tullessa kirjastolla on mahdollisuus irtisanoa väliaikainen sopimus.

Turun kaupungin lakipalveluista on tiedusteltu näkemystä hankintaan ja heidän kantansa on, että hankinta voidaan toteuttaa, mikäli tarve palvelulle on välitön ja ilman hankintaa kirjasto ei voi hoitaa tehtäviään.

Ehdotus

Keskustellaan tilanteesta ja sovitaan, tehdäänkö väliaikainen sopimus kilpailutuksen voittaneen toimittajan kanssa.

Päätös

Päätettiin, ettei tehdä väliaikaista sopimusta FörlagEtt:n kanssa. Pyydetään Maija Suoyrjöä valmistelemaan lisähankintoja e-aineistosta, erityisesti e-lehdistä.

5. Pilottisopimus kirjallisuuden ja kuvituksen käytöstä kirjastojen digitaalisissa kanavissa

Kuntaliitto on yhdessä Kopioston ja Sanaston kanssa laatinut suositussopimuksen kirjallisuuden ja kuvituksen käytöstä kirjastojen digitaalisissa kanavissa. Pilottisopimus on voimassa sopimisesta 31.12.2024 asti ja tämän jälkeen Kuntaliitto ja tekijänoikeusjärjestöt arvioivat sen toimivuutta. Lisätietoja Kuntaliiton sivuilla: [Uusi pilottisopimus kirjallisuuden ja kuvituksen käytöstä kirjastojen digitaalisissa kanavissa | Kuntaliitto.fi](https://www.kuntaliitto.fi/uusi-pilottisopimus-kirjallisuuden-ja-kuvituksen-kaytosta-kirjastojen-digitaalisissa-kanavissa). AKE järjesti infotilaisuuden aiheesta 2.2. ja Johanna Selkee esitteli asiaa. Käytännössä kaikkien Vaski-kirjastojen tulisi tehdä sopimus, että yhteisillä verkkosivuiltamme voisimme hyödyntää tekstiä (Sanasto) ja kuvitusta (Kopiosto). Sopimuksen mukaan korvaus on tekstistä 8 snt/asukas ja kuvituksesta 6,5 snt/as. Vaski-tasolla kokonaiskustannus olisi noin 61 000 €.

Kirja-aineiston tarjouspyynnössä toimittajilta edellytetään seuraavaa: "Toimittajaksi valittuna tarjoaja vastaa siitä, että sillä on kuvan ja tekstitiedostojen luovuttamiseen tekijänoikeuden omistajan lupa ja että tilaaja voi käyttää näitä ilman eri korvausta kirjastojärjestelmässään, Finna-asiakasliitymässä tai muissa mahdollisissa käyttöliitymissä, joiden kautta kirjasto tarjoaa aineistotietojaan asiakkaiden käytettäväksi sekä tiedotusmateriaalina kotisivuillaan."

Sopimusten tavoite on helpottaa kirjastojen tarvitsemien tekijänoikeuslupien hankintaa. Tekijänoikeuslaissa ei ole tapahtunut muutoksia, vaan kyse on nykyisen lainsäädännön noudattamisen helpottamisesta. Kunnissa on tehtävä oma harkinta siitä, onko sopimukselle tarvetta. Mikäli sopimusta ei tehdä, niin vaihtoehtona on tapauskohtaisesti hakea lupa joko tekijältä tai tekijänoikeusjärjestöiltä. Lupaa ei tarvita tekijänoikeusvapaan aineiston esittämiseen, lisäksi kirjastoilla on teokseen sitaattioikeus. Myös arvostelun yhteydessä voi olla kansikuva **arvosteltavasta** teoksesta. Mikäli kansikuva on **toissijaisessa** merkityksessä, niin kuvaa voi myös käyttää.

Käytännössä yksiselitteisiä vastauksia on vaikea saada ennen kuin tulee ennakkotapauksia tekijänoikeuslain soveltamisesta.

Ehdotus

Keskustellaan sopimuksen tarpeellisuudesta Vaski-tasolla.

Päätös

Päätetään, ettei tehdä sopimuksia Kopioston ja Sanaston kanssa. Sopimuskustannukset ovat kokonaisuutenaan liian isoja. Täsmennetään toimintaa tarvittaessa siten, että noudatetaan varmasti tekijänoikeuslainsäädäntöä.

6. Muut asiat

AKE on käynnistänyt kirjastojen Kuntapäätjä-kampanjan ja mukana ovat Mynämäki, Nousiainen ja Taivassalo. Mynämäellä tavoitettiin myös kirjastoa käyttämättömiä päätjä, osallistujille esiteltiin kirjaston tilat ja toiminta – tilaisuus oli hyödyllinen ja jatkossa voisi järjestää kerran valtuustokaudessa. Nousiaisissa tapahtuma on 13.3.

Asiakaskyselyt ja niiden uudistaminen – Jari Hjelm, Laura Lankinen ja Tiina Salo, Viktoria Kulmala ilmoittautuivat mukaan suunnittelemaan asiakaskyselyä.

Kirjastokorttitulostaminen on otettu Turussa käyttöön ja siitä on tehty tiivis koonti – siirtyy maaliskuun kokoukseen.

Kirjaston esite suomi-ukraina on valmistunut, liite, ja sen voi ottaa kirjastoissa käyttää. Lisäksi Turussa on tehty esite vieraskielisestä lastenkirjallisuudesta, liite.

Kirjasto eri kielillä -sivusto on julkaistu Satakielikuukausi-teeman yhteydessä 22.2.2023. Sivustolla on selkotunnus. Samassa yhteydessä verkkosivujen ulkoasua on muutettu hieman.

Koha-Suomen asiantuntijaryhmä päätti 20.2.2023 kokouksessaan pidentää varausten voimassaoloaikaa kolmeen vuoteen. Tästä on jo tiedotettu kirjastoja.

Tarkempia tilastotietoja e-aineistojen käytöstä saa pyydettäessä Maija Suoyrjöltä. Vaskin extranetissa olevia tarkempia tilastoja ei enää päivitetä.

7. Tiedotusasiat

Kuntien yhteisen e-kirjaston teknologia-alustaksi on valittu avoimen lähdekoodin kirjastosovellus Library Simplified. Tiedotteessa lisää: https://www.kirjastot.fi/uutiset/uutiset/e-kirjaston-tekniaksi-alustaksi-on?language_content_entity=fi

Kohan versiopäivitys on 16.-17.5.2023.

8. Työvaliokunnan ja johtoryhmän kokousajat

Ti 10.1.2023	13-16	Teams	Työvaliokunta
Ti 24.1.2023	12:30-16	Teams	Johtoryhmä
Ti 14.2.2023	13-16	Teams	Työvaliokunta
Ti 28.2.2023	12:30-16	Teams	Johtoryhmä
Ti 14.3.2023	13-16	Teams	Työvaliokunta
Ti 28.3.2023	12:30-16	Lähikokous	Johtoryhmä

Johtoryhmä

28.2.2023

Ti 11.4.2023	13-16	Teams	Työvaliokunta
Ti 25.4.2023	12:30-16	Teams	Johtoryhmä
Ti 9.5.2023	13-16	Teams	Työvaliokunta
Ti 23.5.2023	9-16	Kehittämispäivä	Johtoryhmä

9. Pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin pöytäkirja

10. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14:30